

Tribuna Nouă

REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIA
 Bulev. Regina Maria Nr. 18. Tipografia „Aradul”
 000

INSERTII
 se primesc după tarif la
 Administrația ziarului
 și la toate agențiile de
 000 publicitate. 000

Abonamente:
 pe un an . 780 Lei
 pe 6 luni . 590 Lei
 pe 3 luni . 195 Lei

3 Lei ex.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL

3 Lei ex.

Spiritul bun veghează...

Arad, 13 Aprilie.

Situația politică europeană, cu nemăsuratele și complicatele ei manevre, cari, toate, tind a împăca interesele speciale ale fiecărei mari puteri cu interesul comun al păcii, constituie un mecanism complicat care pare că s'a format dela sine în cursul lungilor frământări ce ducă de câțiva ani, pentru statornicirea păcii. Acest mecanism politic-marilor puteri s'ar putea asemăna cu un instrument supra-sensibil de coarde multiple, în care fiecare atingere provoacă repercusiuni ecourii ce interesează întreaga rețea instrumentului și cari au darul de menține, totuși, armonia ansamblului. În speță, acest acord s'ar trage prin păstrarea unui echilibru, înseși sforțările cari tind la găsirea unui echilibru stabil al politicii europene.

În special politica pe care o ducă de câțiva ani Anglia și Franța de o parte și Germania de alta, oricât ar părea că este dictată de interese contrarii conține, în desfășurarea ei, un nevăzut al unei sfertări comune spre a se menține un centru de gravitate în politica mondială. Toate schimbările de regimuri intervenite în ultimul timp în aceste țări se datorează unei forțe rezistibile care indică, pe rând, la locul de conducere, reprezentanți ai diferitelor curente și opinii, dela dreapta sau dela stânga, necesari rezolvării chestiunilor ce se puneau. Această forță careia i se datorește păstrarea desfășurării evenimentelor în politica internă a statelor este instinctul poruncitor al masselor.

Venirea la putere a lui Macdonald în Anglia și a lui Herriot în Franța nu era, precum s'ar crede, o succesiune a democrației, ci o necesitate inexorabilă a momentului, atunci când spiritul conciliant reprezentat prin democrația germană preta la netezirea unui drum de înțelegere. Faza aceasta de biruință a democrației nu era, în realitate, decât netezirea posibilităților de a se cădea de acord asupra aplicării planului Dawes. Odată această misiune îndeplinită, voința masselor a cerut de a mai împrumuta din greutatea sa regimurilor democratice. Odată cu retragerea lui Macdonald, regimul dlui Herriot era condamnat și el. Ceeace l-a făcut să mai dăinuiește, era greaua situație financiară a Franței, pentru ameliorarea căreia regimul dlui Herriot, albit și rămas fără personalitate, putea primi sugestii din orice parte și veni.

Regimul dlui Herriot a căzut ieri în urma unui vot de neîncredere al Senatului. Faptul nu trebuie să surprindă pe nimeni. Votul Senatului a fost o pură formalitate pentru îndepărtarea unui regim care își îndeplinea misiunea. Chestiunea financiară, pentru care s'a dat, acel vot, era numai un pretext.

Guvernul Herriot nu s'a menținut în forța și popularitatea opiniilor sale democratice. Necesar, la început pentru rezolvarea unei chestiuni, el a devenit, odată cu acordul asupra planului Dawes, tolerat al unei situații. Nici când, el n'a avut țărâna pe care o imprimă unui regim unicatitatea unui curent social. Puterea lui a fost, dela început, cele 80 de voturi majoritate la Camera iar sabla care avea să-l rețea capul altitudinea adversă a Senatului, care

și a alesese un președinte din dreapta. Căderea lui Herriot n'a fost dară nici chestiunea financiară, în care el n'a avut vre-o concepție amenințătoare pentru interesele Franței și nici, precum ar lăsa să înțeleagă alții, răspunsul gestului temerar făcut, odinioară, cu îndepărtarea președintelui Millerand.

Adevărata cauză a căderii lui Herriot trebuie căutată în evenimentele ce se petrec în Germania. Candidatura lui Hindenburg la alegerile prezidențiale ce vor avea loc la 26 Aprilie, starea de spirit din interiorul Reichului, eforturile imperialiștilor, șansele fostului generalisim, sunt evenimente cari pot decide de soarta Europei și a lumii întregi la data fatală. Resurrecțiunea revanșistă din Germania amenință pacea lumii. Întreaga opinie publică și presa din Anglia privește, îngrijorată și indignată, cele ce se petrec în fostul imperiu al Kaiserului.

În fața acestei stări de lucruri, instrumentul cu multiple și variate coarde al politicii europene, sensibilizat de lovitură, a reacționat provocând înlocuirea regimului dlui Herriot cu un altul capabil să compenseze și să mențină echilibrul armonie și forțelor în luptă. Un regim corespunzător evenimentelor din Germania este necesar să restabilească situația, să repună la punct sforțările pentru pace.

Instinctul masselor cărui, precum am spus, i se datorează toate schimbările de ordin politic, este geniul bun care veghează asupra omenirii. Acest geniu bun nu are culoare politică și nu profesază anumite credințe sociale. El veghează, prin oamenii politici pe cari îi indică la locul de conducere, la pacea umanității. Iată de ce, instalarea unui nou regim în Franța este o contra-pondere, o mișcare strategică indicată de împrejurări și să parăze-loviturile ce se pregătesc păcii mondiale.

Din acest punct de vedere, schimbarea de regim din Franța, nu poate fi privită decât cu încredere de omenirea dornică de pace.

Iarăș improprietățile scriitorilor

NOTE

Arad, 13 Aprilie

Geatul frumos al domnului Alexandru Constantinescu, ministru agriculturii și domeniilor, care a preschimbât străvechii Castel Brâncoveanu dela Sâmbăta-de-Jos (județul Făgăraș) în loc de odihnă și întinerire pentru scriitorii și artiștii români, a deschis din nou problema improprietății scriitorilor. Primăvara tulburătoare lăcătul care înfioră ne îndeamnă să stăruim asupra acestei chestiuni, a cărei rezolvare ar putea avea o covârșitoare importanță pentru țara noastră.

Am fost improprietății țărâni lipăși de pământ... Pe lângă acești țărâni, în multe părți nu sunt improprietății și oamenii cari n'au suferit niciodată sub arăta soarelui și ale căror mâini n'au cunoscut amprenta coșului și sapei.

Cine ar pierde care dacă scriitorii români doră să-și amesteca viața lor cu a țărânilor noștri, ar primi pământ din vastele rezerve ale Statului? Cui ar strica dacă o samă din acești reprezentanți autentici ai sufletului românesc și-ar întemeia gospodăria în isma astelor românești? ..

Noi ne încăpăținăm să credem că improprietățile scriitorilor ar fi o adevărată binefacere atât pentru scriitorii noștri cât și pentru aceluia în mijlocul cărora ar merge să-și cultive petecul de pământ acești marii ai condiciului.

Câte primăveri, veri și toamne rodnice pentru scriitorii noștri și pentru „ogozarele” literaturii noastre! Câte opere strălucite scrise în contactul zilnic cu oamenii sănătoși! Câte semănate în noile creații ale scriitorilor noștri! Aceasta improprietățile se va întâmpla, va trebui să se întâmplă și în cor nașii condiciului românesc, cu toată îndreptățirea.

Măine poimâne scriitorii români nu vor mai fi stigi plecate și rămânând ale editorilor mai mult sau mai puțin sătui. — Vom avea atunci scriitorii demni pentru cititori demni. Scriitorul nostru va fi mai puternic, pentru că va țâni cu un tovar din stâncă și nu va mai fi anemic și grăbit, scriind în pripa pentru o bucată de pâine amară.

Dupa improprietățile țărânilor, improprietățile scriitorilor și va scoate și pe aceștia din urmă din robia ciocoilor lor: editorilor.

În așteptarea acestei improprietăți care întârzie, am în toate curioși să știm ce poziție a făcut, în timpul din urmă, „Societatea Scriitorilor Români” în acest sens.

Propaganda contra regimului Horthy în America

NEW-YORK. — Presa americană comentează în lungi articole declarațiile făcute de Karolyi în Canada contra regimului Horthy, care a fost arătat ca cel mai mare pericol pentru menținerea păcii în Europa. Aceasta vastă publicitate da o gravă lovitură propagandei horthyiste în America.

Arta minorităților etnice din Ardeal

Conferința cu proiecțiuni (ținută de dl Prof. Coriolan Petranu delegatul soc. „Extensiunea Universitară” din Cluj.

Arad, 13 Aprilie.

Duminecă după-amiază a avut loc în „Palatul Cultural” înaintea unui public mic dar select conferința dlui prof. Petranu despre „Arta popoarelor minoritare din Transilvania”. Distinsul istoric de artă — apreciat poate mai mult în străinătate decât în țară — nu ne-a vorbit ieri pentru prima dată. D-nea a ținut și în anul trecut o conferință despre arta românească ardelenască. De data aceasta ne vorbește tot despre arta ardelenască și anume despre arta Sașilor și Ungurilor din Ardeal.

Se cuvine să cunoaștem monumentele acestor popoare cu cari țărâni de mai multe secole alături, căci monumentele lor fac parte în același timp din monumentele patriei. Cu cercetarea acestor monumente de artă și istorie nu s'au ocupat decât învățați sași și unguri, ori o părere obiectivă ca rezultat al studiilor făcute de interesați nu se poate aștepta. Deci unui român i-se revine această sarcină dublă în aceea de a restabili adevăratele valori, exagerate de către maghiari, ce constituie o armă de propagandă împotriva țării noastre, punând monumentele noastre în inferioritate față de Sași și Unguri.

Care este adevărul? Care este caracterul vechimei, valoarea monumentelor popoarelor minoritare din Ardeal? aparțin oare cele mai multe și valoroase Sașilor și Ungurilor și în ce raport stau ele cu monumentele românești din Ardeal și Vechiul Regat? Din acest punct de vedere conferința dlui Petranu expune metoda sa de cercetare în felul următor:

Caracterul monumentelor Sașilor și Ungurilor din Ardeal este cel apuseu. Cele mai vechi monumente sunt cele romanice cari cu excepția domului din Alba Iulia sunt din secolul XIII-lea. Urmează stilul gotic sec. XIV—XVI, stilul Renașterii dela începutul sec. XVI, până târziu în secolul XVII stilul baroc secolul XVII—XVIII. Monumentele aceste deci se deosebesc de cele românești, sărbești și rusești că ele reprezintă curentele artistice din Apus pe când arta acestora din urmă are la bază cea bizantină-orientală. *Staturile apusene ajung cu mare întârziere în Ardeal.*

Acetate stiluri apusene sunt în Ardeal în mod inegal reprezentate, cele mai multe monumente sunt în stil gotic (raportul de vre-o 50 biserică în stil roman față de vre-o 250 gotice). *Renașterea* a lăsat monumente cu totul puține și se mărginește numai la detali: portaluri, ferestre. Stilul baroc a lăsat puține monumente cari pot fi relevate ca monumente istorice.

Conferința dlui Petranu trece apoi asupra originii monumentelor din Ardeal, spunând că originea caracterului monumentelor ar fi din

Germania importat direct ori prin intermediul Austriei, dovadă că stilul german predomină în monumentele ardelenice. În ordine de idei dl Petranu citează părerile cătorva istorici de artă, competenți și obiectivi cari singure pot să arunce o rază de lumină asupra multor chestiuni în controversă. Astfel istoricul Pulszky spune că istoria artelor din Ungaria (deci și Ardeal) nu este altceva decât istoria influențelor străine. La fel se pronunță și savantul Ladislau Eber. Tot prin scrierile multor istorici de artă citați de dl Petranu ne putem convinge că *mesterii clădirilor nu erau unguri*. Asemenea tot din același izvor reiese că Ungurii din Ardeal nu pot avea și nici nu au avut monumente de artă cu caracter sau nuanță ungurească. În acest sens se pronunță savantul Pulszky iar precizul sas Roth susține că monumentele de artă a sașilor aiară de puține puține, nu are nimic ce ar fi specific sașesc. Ele sunt germane.

Cu excepția cătorva, monumentele Sașilor sunt mai superioare celor ungurești. Deci în istoria artelor din Transilvania Sașii joacă un rol incomparabil mai superior decât Maghiarii.

Privitor la originalitatea monumentelor conferința dlui Petranu citează părerile competenților arh. Roth și prof. Pastiner, din care reiese limurit, că afară de frații Martin și Gheorghe din Cluj, marimele adevărate creatoare nu s'au născut și că nici Domul din Alba Iulia nu se poate compara cu cele din străinătate. Mai mult, el nu se aflase a le sacoti ca opere provinciale ale artii germane.

Dupăcum dintre stiluri cel gotic a lăsat cele mai multe monumente astfel dintre grupurile artistice din Ardeal sunt cultivate mai mult decât altele și anume:

1. Biserica fortăreață; 2. Oratoriul și smălțul (lucrări în aur și argint).
 În a doua parte a conferinței, dl Petranu ne arată câteva dispozitive foarte clar proiectate. Astfel despre Domul din Alba Iulia, ni se spune că este cel mai vechiu monument de artă din Ardeal. El a fost clădit în sec. XI și adăugit și renovat în sec. următoare XII și XIII. Aci putem observa și influență italiană prin intermediul Austriei. Portalul Domului din Alba Iulia este inspirat de cele din Regeșburg al Bisericii Sf. Iacob. Data ridicării Domului în sec. XI de către Sf. Ștefan este presupusă. Biserica din Alba Iulia este cel mai important monument în stilul roman. Stilul gotic ne-a fost prezentat prin biserica sașă din Sebeșul-săcesc din secolul XIV—XVI din vremea în care în apus predomină un stil de tranziție. Apoi biserica din Sibiu și Cluj, cea din urmă a

VOILETON

PENDULA DIN BOUGIVAL

Era o pendulă din vremea celui de al doilea imperiu, una din acele penoale de onyx algerian, împodobite cu desenuri Campona, pe care le căpăseră pe bulevardul Italianilor, cu cheia lor aurită, agățată cruciș la capătul unei panglică roze. Tot ce e mai drăguț, mai modern, mai la modă în Paris... O adevărată pendulă des Bouffes, sunând c'un timbru dragălaș, lămpede, — dar fără un pic de judecată, plină de toane și nazuri, arătând ceasurile în grabă, trecând jumătățile, nestiind vre-odată s'arată bine decât ceasul Burei — domnului, și ceasul întâlărilor — doamnei... Când izbucni războiul, ea era în vilegiatură la Bougival, făcută a nume pentru aceste palate de vară așa plâpânde, pentru aceste drogule colivii de muște, de băție crescută, pentru mobilele acestea numai pentru un anotimp, cu horbote și murele fluturând pe transparente de mătase străvezie... La sosirea Bavarezilor, ea în primire tele dinții răpiti; și zău așa! trebuie să mărturisim că, oamenii aceștia de peste Rin împachetează cu multă îndemănare, de vreme ce această pendulă jucărie, nu mai mare ca un ou de turturelă, o punit face, — în mijlocul țanurilor Krupp și a furgaanelor încărcate cu mitralii, — călătoria dela Bougival la Munich, s'ajungă fără o crâpătură, și să se arunce, a doua zi, în Ordeoplatz, în galeașul lui August

Cahn, negustor de curiozități, — neșă, aplicată, meru cu tele două minutare subțirele ale sale, negre și încoavate ca niște gene, și cu cheia-i în crânci la capătul unei panglică nouă...

Asta a fost un eveniment în Munich. Nu se văzuse nici, până atunci, o pendulă de Bougival, și fiecare verea să se uite la ea, tot așa de curios, ca și la scoarele japoneze ale muzentului din Siebold... Dimineața prăvăliei lui Augustus Cahn, trei șiruri de hățele mari puțin de dăruite până seară, și bunul cetățean al Munich-ului se întreba, heibând ochii, și rostind „Mein Gott!” de înmărmurit ce era, — la ce putea oare slui această ciudată măștină... Ziarele ilustrate îl dădură reproducerea. Fotografiiile sale se găseau prin toate vitrinele, și n'cunște ei, ilustru doctor-pătesor, Otto de Schwantaler, alcătui faimosu-i Paradox asupra pendulelor, studiu filozofico-umoric, de șase sute de pagini, în care, se arhește despre înmărmurirea pendulelor asupra victiei popoarelor, și n'chip logic se dovedește că, o națiune destul de simplă, ca să-și orânduiească întrebuintarea timpului său după niște cronometre tot așa de ficte ca și această pendulă de Bougival, trebuia să se aștepte la toate neaozările cele mai mari, întocmai ca și o corăbie care ar pluti pe mare cu o busolă ce și a pierdut

drumul... (Era o pușcă cam lungă, dar cu o țîmăreșă aiomă).

Nemții, sfăcând nimic cu ușurință, ilustru doctor-profesor voi, înainte de a-și scrie Paradoxul, s'abîă subiectul dinaintea ochilor, ca să-l studieze de aproape, să-l cerceteze cu de amănuntul, ca și un entomologiat, cumpărat, așa dar, pendula, și n'chipul acesteia, ca trecu din galeașul lui August Cahn, în salonul ilustrului doctor-profesor Otto de Schwantaler, conservator al Pinacoteei, membru al Academiei de Științe și arte frumoase, cu locuința-i particulară, Ludwigstrasse, 24.

Cejașe isbea miși înăi, intrând în salonul Schwantaler, academic și solemn ca o sală de conferințe, era o pendulă mare în marmură severă, c'o Polymme de bronz și cu roțile foarte întortochiate. Cadranul principal era înconjurat de cadrane mai mici, și erau acolo ceasurile, minutele, anotimpurile, echinoxurile, de toate, până la schimbările lunii, într'un our albastru-deschis în mijlocul soclului... Zgonuț al acestei puternice mașini umplea toată casa. Din josul scriei, așiază greoaia limbă a pendulei plimbându-se c'o mișcare gravă, apăsată, ce părea că tele și măsoară viața în buchețele, toate la fel; sub tic-tac-ul acesta sonor, alergau ușoarele tremurări ale minuterului, sbătându-se în peravul secundelor, cu mândria străduitoare a unui patinjen ce cunoște prețul timpului.

Pe urmă, bătea ceasul, cobitor și încofinel ca un ceasornic de locuș, și de cătoari bătea ceasul, se petrecea ceva în casa Schwantaler... Era dl. Schwantaler care

pleca la Pinacotecă, încărcat de hărtii, sau, înalta doamna de Schwantaler, întorcându-se dela predică, cu cele trei domnișoare ale sale, împopoțonate, având aerul unor prăjmi de hamei; sau, lecju de ghitară, de danș, de gimnastică; sau pian, ce se deschideau, gherghelari de brodat, pupitre de muzică de „ansamblu” rosetogolite în mijlocul salonului, și, steta toate, așa de bine orânduite, așa de măsurate, așa de tacticos îndeplinite, încât, auzindu-i pe toți Schwantalerii aceștia pândindu-se în mișcare în cea dintâi bătaie a timbrului, intrând, ieșind prin ușile deschise în lături — te gândeai la defileul apostolilor al oroșului din Strasburg, și te așteptai totdeauna să vezi, cu ultima băție, familia Schwantaler, intrând și dispărând în pendula sa...

Lângă acest monument era așezată pendula din Bougival, și vedeți de aici, înăfășurarea obrăjicului său boțit... Ci lăță că într'o seara, doamnele de Schwantaler tocmai brolau în salonul cel mare și ilustru doctor-profesor cetia cătorva colegi din Academia de Științe cele dintâi pagini ale Paradoxului, întrerupându-se în răstimpuri, ca să ica mica pendulă și să facă pentru a spune astfel, demonstrațiunii la tabă... Deodată, Eva de Schwantaler, împinsă de știa ce blestemată curiositate, zise tatălui său, roșindu-se:

„Oh tătuncie, țâ-o să bătă...”
 Doctorul deslegă cheia, învârti pendula de două ori și îndată se auzi un timbru ușurel de cristal, — așa de limpede, așa de vioi, încât un frământ de

Cămașă bărbătească, de zefir, cu 2 guleri, moderne de lei 230 la Ciorapi de dame și ciorapi patenți pt. copii cu prețurile cele mai convenabile.

Mica publicitate

De vânzare 4 garnituri de trieraf. JIGA HERETIU, Arad, Str. Turnului Nr. 3, lângă Căzarma pompierilor. (1012)

La notariatul cercual din Bocsăg (jud. Arad), se caută 2 scrietori cu praxa în lucrările de dare. Salar lunar 1500 Lei. Notar. (1019)

Nr. 457-1925.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința publică că în comuna Petriș în ziua de 10 Maiu 1925 orele 10 a. m. se vor da pe calea licitației publice lucrările restante din repararea locuinței notariale considerând strict articolele referitoare ale Legii asupra contabilității publice.

Informațiunile se primesc la notarul cercual Petriș (jud. Arad). (1015) Petriș, la 7 Aprilie 1925.

Primăria comunală.

Regatul România Judecătoria de ocol Pecica secția c. Iud.

Nr. 45/125 ct.

Estrea din edictul de licitație.

În cauza execuțională a creditorului Petru Biro contra debitorului Rozalia Ioan Băișcă Kovács, autoritatea funduzară pentru încasarea pretenziunii de 1661 Lei capital și acces., a ordonat licitație execuțională a supra imobilului a lui Rozalia Ioan Băișcă Kovács, cuprins în foaia Cf. 475 a comunei Vărașul-mare sub Nr. de ordine A-1, Nr. top. 249/269, care pământ arător în prețul de strigare de 2360 Lei.

Licitatia se va ține în ziua de 14 Maiu 1925 la ora 11 a. m. la Primăria comunală Vărașul mare.

Imobilul care cade sub licitație, nu poate fi vândut mai puțin decât face 1/2 parte a prețului de strigare.

Cei care voiesc a lua parte la licitație pentru a putea avea drept de a asista, sunt îndatorați a depune vadiu la mâna emisului 10% din prețul strigării în numerar, sau în acții acceptabile ca cauciune, prescrisă de § ul 42 legea LX, scotite conform cursului de prețuri, sau recepție re-unoștință despre depunerea anterioară a vadiului în depozit judiciar, să o predeie emisului și ca să iscălească condițiunile de licitație (§ 147, 150, 170, a legii LX 1881, § 21 art. de lege 1908).

Cel ce a oferit o sumă mai mare ca prețul strigării pentru imobil, dacă cineva nu voiește să ofere mai mult, este obligat a întregii vadiu conf. prețului oferit de dânsul (§ 25 art. legea XLI 1904).

Pecica, la 20 Ianuarie 1925. (1021) Șef-judec.: (ss) ISTRATESCU.

Inserții se primesc la Administrația ziarului.

Primăria comunei Bocsăg.

No. 183/925.

Publicațiune de licitație.

Primăria comunei Bocsăg (județul Arad), ține licitație publică în ziua de 30 Aprilie 1925 relativ la livrarea alor 42 mtr. lemne de foc, metri de pădure, bine uscate, pentru competiția de lemne notarului.

Vadiul de 10% după prețul oferit se va depune în numerar, sau hârtii de valoare la casieria notariatului.

La licitație se pot concura numai cu oferte închise și sigilate.

Condițiunile se pot vedea în biroul notarului cercual între orele oficioase în Bocsăg.

Licitatia se va ține în conformitate cu art. 72-80 a legii contabilității publice. (1018) Bocsăg, la 8 Aprilie 1925.

A. BODAI, MANERAN, notar. primar.

În postăvării bărbătești de primăvară și vară cel mai mare asortiment. Cel mai efin izvor de procurare. I. SCHUTZ Import direct. (894) Arad, Strada Eminescu (Deak Ferenc ucea) 28.

Blănuri și vestminte de iarnă

se păstrează și se îngrijesc contra prafului și molilor pe răspundere, pe lângă asigurare de blănarul (972)

I. NAGY Arad, Strada Alexandri (fost Salacz) Nr. 5.

CONCURS.

Corporațiunea Industrială Regnicolară pentru ocuparea postului de director, (secretar executiv) deschide concurs la acest Institut. Acest post poate fi petiționat de oricare cetățean român, care posedă limba română-maghiară (sunt preferiți acei cari posedă și limba germană), cu pregătirile prescise, cari nu sunt trecuți de 45 ani, și au talentul de organizare.

Salarul 10.000 Lei lunar, la deplăsări diurne. Petiționarul care câștigă acest post, eventual pentru redactare „Monitorul Oficial“, mai primește și dota de 4000 lei lunar.

Petițiunile se vor înainta până la 15 I. c. Postul se va ocupa la 1 Maiu a. c. Petiția însoțită cu documentele dovăditoare, relativ la serviciile făcute până în prezent se vor adresa D-lui Iuliu Reinhardt, președinte executiv al Corporațiunei Industriale în Arad, Bul. Reg. Maria No. 18. (1016)

Primăria comunei Pecica-maghiară

No. 722-1925.

Publicațiune.

Se publică spre cunoștință, că dreptul de vânat pe teritoriul comunei Pecica-Maghiară (jud. Arad), circa 12.060 jugări cadastrale se va afla prin licitație publică orală pe un restimp de 10 ani — începând cu 14 August 1925 — în ziua de 30 Iunie 1925 la orele 10 a. m.

Prețul de strigare este Lei 2000.

Doritorii de a lua parte la această licitație pot primi toate informațiunile, asemenea pot cunoaște condițiunile de licitație la Primăria comunei în cursul orelor de serviciu. Pecica-Maghiară, la 10 Aprilie 1925. (1020) PRIMARIA.

Notariatul cercual Bocsăg.

No. 184/925.

Publicațiune de licitație.

Notariatul cercual din Bocsăg (jud. Arad), ține licitație publică în ziua de 30 Aprilie 1925 relativ la livrarea alor 42 mtr. lemne de foc, metri de pădure, bine uscate, pentru competiția de lemne notarului.

Vadiul de 10% după prețul oferit se va depune în numerar, sau hârtii de valoare la casieria notariatului.

La licitație se pot concura numai cu oferte închise și sigilate.

Condițiunile se pot vedea în biroul notarului cercual între orele oficioase în Bocsăg.

Licitatia se va ține în conformitate cu art. 72-80 a legii contabilității publice. (1018) Bocsăg, la 8 Aprilie 1925.

A. BODAI, notar cercual.

Răspândiți Tribuna Nouă!

trecut în posesia bisericii maghiare catolice și arată prin bolta în formă de stea o artă gotică târzie. Biserica neagră din Brușov ca dimensiune este cea mai mare din România. Căminul din Hunedoara începută în sec. XV din inițiativa lui Ioan de Huniade. Nicl acest monument n'a fost cruțat de orăzarea restaurării. (În anul 1870 a fost restaurat de către arhitectul Stein). Acest monument zidit de către un măștru francez înscănat în epoca sa după modelul unui castel din Franța. Cea mai monumentală parte a castelului constituie turnul numit după limba veche slavonă „Nu te teme“ și Sala Cavalerilor restaurată, dar conservată în starea ei anterioară. Monumentul cel mai important al Ardealului este statuia ecvestră al Sittului Gheorghe executat de frații Martin și Gheorghe din Cluj reprodus în toate manualele de istorie de artă din lume și al cărui însemnătate este capitală în istoria artelor. Creată într-o epocă (1873) când n'a fost nici urmă de un realism în mișcarea artistică din Europa, frații Martin și Gheorghe, crează o operă de o perfecțiune uimitoare. Este unica oază când doi artiști ardeleni se remarcă față de Apus.

Conferențiarul ne arată apoi câteva fresce săcuiești din secolul XV, dintre ele câteva reprezentând luptele cu Cumanii. Trece apoi la oțevreria din Transilvania, ce a avut locul de înflorire la Bistrița (aci în decurs de 200 ani au trăit 400 de giuvaerșii), Brașov, Sibiu și Cluj S'au executat potire cane, giuvaerșice și lucrări în aur și argint. Epoca renașterii este reprezentată în Ardeal prin o parte a Domului din Alba Iulia, care este cel mai vechiu monument din epoca renașterii, detahile fiind executate în 1512. Ca operă sculpturală pentru această epocă este de menționat Sarcofagul reginei Elisabeta cu data probabilă de 1500. Data de 1418 ce o poartă este o fals ficare.

Stilul baroc este reprezentat prin Palatul Brușental din Sibiu unde este adăpostit actualmente muzeul cel mai impo tant al Ardealului. La fel Palatul Banfi și Biserica Pianștilor din Cluj în stilul baroc-iezuit.

După prezentarea proiecțiunilor Dl Petranu trage concluzia că noi românii nu vom atribui nouă monumentele minorităților din Ardeal. Fașă de ele monumentele noastre din vechiul Regat nu numai că sunt superioare dar sunt și de o originalitate absolută. Pe lângă originea bizantină elementul românesc este impregnat în așa fel că ele nu pot fi confundate cu celelalte monumente de artă bizantină, rusești, sârbești, etc.

Până când monumentele de artă ale minorităților din Ardeal sunt — exceptând câteva monumente amintite — lipsite de originalitate.

Conferențiarul a fost călduros ovationat de publicul arădean — conferența Dnui Petranu, i-a deschis largi perspective de orientare în domeniul istoriei artelor străine încă pentru mulți intelectuali.

EMIL BOTIȘ.

Plata regulată a salariilor funcționarilor

D. ministrul de finanțe, în urma plângerilor și comunicărilor făcute și pe cale parlamentară, și în unele părți leșarile funcționarilor se plătesc cu întârzieri mari, a dat un ordin circular către administrațiile financiare, ca salariile să se plătească regulat, chiar și în cazul când nu s'ar justifica plata impozitelor, iar în cazul când nu s'ar putea plăti, să se comenteze argat ministerului.

veselie trezi grava adunare. Și toți ochii străluciră; — „Oh, ce draguță e!“ spuneau domnișoarele de Schwanthaler, însuflețite și înțărându și cozile, ca niciodată... Atunci, d. de Schwanthaler, roșii c'un glas triumfător: — „U țâi-vă la er, amintita asta de franțuzoică! bate opt ceasuri, și n'arată decât trei!... Asta făcu pe toată lumea să rădă mult, și cu toate că era târziu, domniș o eștia se aruncară nebunește în terii filosofice, și'n considerațiunal nestăruite asupra ușurinței poporului francez. Nimeni nu se mai gândea să plece. Nicl n'auziră micar sunând în cadrulul Polymniei, grozava hătaie de zece ceasuri, care despărția de obicei toată societatea. Pendula cea mare nu pricepea nimic din toate astea. Niciodată nu văzuse atata veselie în casa Schwanthaler, nici lume în salon așa târziu... Și lucru naibii, când domnișoarele de Schwanthaler intrară în odăile lor și simțiră stomacul leșuit de veghere și de răș, și le veni guat să mănânce, și sentiământala Miuna, chiar ea spunea întinându se: — „Ah cum aș mai mănca un picior de stacoi!“

Odăți așezată la locul ei, pendula din Bougivol își relux vașe-i svșpăiată, deprindemic-de risipă... La început, un răs de toanele ei; dar încetul cu încetul, tot auzind timbrul acesta dragălaș care suna, așa peste câmpi, grava casă de Schwanthaler pierdu respectul timpului și numără zilele o plă-

Noul regim al alcoolului

Arad, 13 Aprilie

Producția și desfacerea băuturilor spirtoase constituie una din principalele ramuri ale industriei și comerțului românesc. Pe lângă marele folos ce industria alcoolului îl aduce Statului înscănat un important capital la bugetul veniturilor, această ramură a economiei naționale întrefine existența a zeci de mii de familii de comercianți, cari sunt tot atâtia contribuabili.

Pe de altă parte, flagelul alcoolismului aduce mari ravagii în sânul populației, mai ales a celei muncitorești iar constatările făcute de savanți și de medici în această privință sunt foarte pesimiste. Deoarece chestiunea aceasta primează, ca întrefind în mod direct viitorul țării, ministrul de finanțe a întocmit un proiect de lege care organizează și reglementează cu totul pe alte baze decât cele de până acum, producția și desfacerea băuturilor spirtoase.

Dăm mai la vale, după expunerea de motive a dlui ministru de finanțe, un rezumat al economiei acestui proiect de lege care interesează, din diferite puncte de vedere, toate categoriile de cetățeni:

Producțiunea, circulația și debitarea

Legiuirea băuturilor spirtoase cuprinde două părți principale: una a producțiunei pentru a clasa produsele după gradul lor de vătămare (sau de utilitate) pentru consumație.

2. O legiuire a circulației și a debitării acestor băuturi.

Producția băuturilor alcoolice se prezintă la noi sub trei forme principale: băuturi formate prin fermentație naturală a unor materii prime și care nu dau decât o lărie mai slabă de alcool, cel mult 15°-16°. Intre acestea principia le sunt: vinul, berea și hidromelul (aproape nefolositi).

Băuturi formate prin fermentația poameilor dulci și ale căror țării alcoolice poate fi sporită prin destilație la proporții mult mai mari ca ale băuturilor naturale din prima categorie. Aici intră în primul rând țuica produsă din prune și care și ea formează îndelungitica unei părți importante a populației din regiunea dealurilor.

Diferite feluri de băuturi

Alături de țuica din prune să cuprindem pe cea din alte poame ca merele, perele, ducele, etc.

Cognacul din vin este un produs analog țuicei, întrebunțând o materie primă agricolă, vinul, dar prin felul producerii are mai cu seamă un caracter industrial, și dă în consumațiune un produs de țarie mare și am putea zice de specialitate.

Alcoolurile scoase din drojii și tescovină înt-reseseză viticultura, intră însă în categoria băutur lor din felul țuicii prin țarie, consumație și producțiunea lor.

În sfârșit, vinurile ca șampaniile, vinurile saumoase și licoroase, ele nu au caracter industrial, dar intră și ele în categoria unor produse fabricate.

Canțitățile mari de băuturi alcoolice au însă la baza lor spiritul zis din bucate, adică de cereale. El este produs azi în România sub dierșite regimuri.

Monopolul

Unit su preconizat înființarea monopolului alcoolului în favoarea statului, crezând că

pe această cale rind va fi înălțat sau cel puțin stănjent.

Această soluție trebuie de la început justificată căci ea are un caracter permanent și un stat modern și prevăzător nu poate găsi într-o soluție permanentă a producțiunii spiritului pentru băutura, rolul de îndepărtare pentru pregătirea unei bune sfârșit morale a materiale a proporului său.

Necesitatea cu industrializarea poameilor îndelungitica sau să aducă cu timpul tranșarea marea lor din băutura de azi, este al doilea punct de regim al noui legiuiri.

Reglementarea producțiunei

Oprirea creșterii producțiunei și o bună controlare a ei, va fi primul pas important făcut; apoi stingerea producțiunei spiritului de băutura în 12 ani va aduce sub regimul contingențării achiderei continuă a spiritului dat în consumație. Paralel cu această acțiune reglementarea destileriei prunelor și crearea de cooperative pentru industrializarea se va putea la adăpostul primejdiei ce ar fi ca reducerea continuă a spiritului de băutura să nu se înlocuiască cu dezvoltarea prea mare a beuturilor din prune. Cea dăltău restricțiune impune o serie de măsuri pentru această din urmă producție.

Stingerea spiritului pentru băut se va face prin amortizarea fabricilor existente sub regimul contingențării și a depozitelor regionale care vor putea fixa un preț suficient pentru a amortiza instalațiile existente. Ad fabricanții de spirit se vor găsi între tendința de a ridică prețul cât mai mult ca să facă această amortizare, și între puțința de a viciu de produsul în concurență cu celelalte beuturi alcoolice, fie ele vinul și berea, fie țuica. De altfel într-o politică de antialcoolism, ridicarea prețurilor acestor băuturi alcoolice nu este un rău.

Regimul țuicei

În ceea ce privește regimul țuicei, rezolvirea greutăților este mai complexă, mai ales fiindcă azi cultivatorul de pruni este pe mla industriar, având căzanul său. Nereunând mai cu seamă în noul regim restricțiiv la controlul statului, nu putem să nu ținem seamă de această situație de fapt. De acen făcând țuica trecutul am lăsat continuarea acestei stări primitive, clătând să-i dăm două corective principale pentru viitor: loșirea unde s'ar putea face a prunelor pentru alimentație și apoi concentrarea în destilerii cooperative pentru un produs mai perfect și mai lesne de controlat.

Debitarea

Negreșit că noul regim va întâmpina o oarecare rezistență la început și că va trebui câșta timp pentru ca cel obișnuit cu băutura foarte alcoolizată (basamăc secărică, etc.) să treacă la noul regim. Trebuie să prevedem mai cu seamă la început înlocuirea băuturilor de până azi cu vinul și berea mai mult decât cu spirit de lăut sub 25%.

În ce privește debitarea țuicii de urmări pentru noul regim, trebuie să fie următorul: a se despărți cât mai categoric alți prin regimul fiscal cât și de autorizarea și funcționarea, localurile unde băutura nu este decât un accesar al alimentației sau scopul principal, în care ea nu se dă decât în anumite ore ale zilei și în anumite condiții care nu pot înlesni alcoolismul, cele în care băutura nu este decât un produs de vânzare ca oricare altul de luat acasă băcănii și vânzarea în sticle închise, de localurile în care băutura să consumă la fața locului adevăratele debite de desfacere cu paharul.

gante... Domnișoarele, rămase singure acen înau lecții de franțuzeste cu oferiți de bărari prizonieri în oraș; și mica pendulă ce avea tot dreptul să se creadă încă la Bougivol, svârșia ceasurile din zbor, hătând mere opt, — când orșita fre... Pe urmă, într-o bună dimineață, vârșeul acesta de veselie nebună rșpi familia Schwanthaler în America, și cei mai frumoși țiftanți ai Pucotecei, urmări în fuga-i pe ilustrul conservator...

După plecarea familiei Schwanthaler, în Munich se întinse, ca un fel de epidemie de scandaluri... Rând pe rând, lumea văzu cum canonicii răpi pe un bariton, pe decanul la stintului însurându-se cu o dansatoare, și un consilier al Curții îngelând la cârși, și năstirea doamnelor nobile închisă pești în ambianța nocturnă...

O răutate a lucrurilor! Se părea că această mică pendulă era nărdăvănă și că prin tot chipurile caută să farmece toată țara... Pretutindeni, pe unde trecea, pretutindeni unde răsuna dragălașu-i timbru zăpăcit, în bunia, întorcea, mișcile, într-o zi, din pas, ajuns până la reședința regală și atunci, șițiți ce partitură are deschisă, pianu-i, regele Ludovic wagnerianul are turbat...

— Măștrii Cântăreți? — Nul... Foca cu pântecule alb!

„Asta o să-i învețe mințe ca să se slujească de pendulele noastre...“

(După A. Dandl)

...coament la bautura am putea adauga...

Comertul de bauturi spirtoase

...de aceasta chestie a dehidratarii se...

Reglementarea si autorizarea pentru comertul cu ridicata este impusa de necesitatea...

„Ocupat”

Un obicei, care produce numai buclucuri.

Arad, 13 Aprilie

Subiectul nu este nou si despre el s'a vorbit...

Dar sa discutam chestiunea din punct de vedere legal...

Localurile de consumatie sunt de domeniul public...

Cel care soseste intaiul, are dreptul a o ocupa...

Acest fapt trebuie sa-l cunoasca patronii si facem...

Rep.

Serbare studenteasca

Societatea studentilor Academiei Teologice din Arad...

- 1. Cuvant de deschidere... C. Niculescu an. III.
2. Cerarile span (cor) de Davidov
3. a) Sonata Pastorală a) de Beethoven...

Dezertorul, comedie tragică în 3 acte de Mihail Sorbu.

Corul va fi dirijat de dl prof. At. Lipovan. Onor. public...

Deschiderea unei expozitii de pictura

Di Billa Bela, cunoscutul pictor aradan a deschis...

In atentia comerciantilor

Administratia financiara locala, aduce si pe aceasta...

Toți acei cari incep comerțul precum si toți acei comercianți...

Din județ

Nenerocirea din Budești

Fata Rada Maria, in etate de 14 ani du-candu-se...

Altă nenerocire

In ziua de 6 Aprilie a. c. locat. Helbel Pavel din comuna...

In atentia invalizilor si vaduvelor de razboiu

Delegatul soc. Oficiului I. O. V. de pe lângă...

- 1. Soția lui Czudar A. născută Pahely Margareta...

2. Schwartz Alexandra comerciant din Arad, cere...

3. Stern B. Iosif comerciant dom. Arad, cere...

4. Mandl Adolf comerciant domiciliat în Arad...

5. Vad L. Weisz Eugen domiciliat în Arad...

1. O. V. din război se învâță că, dacă cineva...

1. O. V. din război se învâță că, dacă cineva...

1. O. V. din război se învâță că, dacă cineva...

1. O. V. din război se învâță că, dacă cineva...

1. O. V. din război se învâță că, dacă cineva...

1. O. V. din război se învâță că, dacă cineva...

1. O. V. din război se învâță că, dacă cineva...

1. O. V. din război se învâță că, dacă cineva...

1. O. V. din război se învâță că, dacă cineva...

Demisia guvernului francez

PARIS, 10 (Rador). — Senatul a respins cu 156...

După respingerea motiunii de incredere, Senatul...

PARIS, 10 (Rador). — Membrii guvernului s'au...

Disparitia unui mare ziar maghiar

BUDAPESTA, 11. — In localitatea Miacoltz...

O conventie romano-ungara

BUDAPESTA. — Ziarele inregistreaza stirea...

Planurile bolsevice in Balcani

BELGRAD. — Ministrul Jugoslaviei la Paris...

Conflictul dintre sarbi si croai este mai mult...

Bolsevismul nu mai opereaza cu mijloacele de propaganda...

Stefan Radici nu și dă probabil seamă că în momentul...

La Moscova s'a hotărât bolsevizarea țărilor balcanice...

Guvernul albanez Fan Noli trebuia să ajute...

Guvernul jugoslav a aflat însă în Noembrie 1924...

Moscova a renunțat la ideile internaționale care...

Adunarea conferinței de c. f. din Budapesta

La Budapesta urma să se deshidă zilele acestea...

Conduși, poate de idealul sfânt, se îngheșiesc...

Omul acela, căruia i se cere să cunoască copilăria...

Omul acela, căruia i se cere să stea zina întreaga...

Omul, căruia i se cere o față blândă, fără...

Un alt funcționar din multe comune, care se ocupă...

Sunt mulți cari mai puțin și pică în căpătarea...

Un alt funcționar din multe comune, care se ocupă...

Sunt mulți cari mai puțin și pică în căpătarea...

Un alt funcționar din multe comune, care se ocupă...

Sunt mulți cari mai puțin și pică în căpătarea...

Un alt funcționar din multe comune, care se ocupă...

Sunt mulți cari mai puțin și pică în căpătarea...

ARTISTICE-CULTURALE

Muzica romaneasca in strainatate

Cu gând de a apropia străinătății preocupări pentru...

A prezidiu oriturul Orașului Di Gaston G-rard, un bun...

Concertul s'a încheiat cu o bucată pentru pian...

Concertul a însemnat cu adevărat: o izbândă...

Lucrarea de doctorat alui Pirandello

De Pirandello nu se găsește la biblioteca Națională...

Pirandello arată în mica prefață în limba latină...

Universitatea din Bonn era pe atunci, ca și acum...

Pirandello spune că de orecce era originar din provincia...

Lu-rarea aceasta în limba germană, a lui Pirandello...

Tribuna satelor

Locuințele învățătorilor

Învățătorii acestor vremuri, cari se strecoară prin...

Conduși, poate de idealul sfânt, se îngheșiesc într-o...

Omul acela, căruia i se cere să cunoască copilăria...

Omul acela, căruia i se cere să stea zina întreaga...

Omul, căruia i se cere o față blândă, fără nici un...

Un alt funcționar din multe comune, care se ocupă...

Sunt mulți cari mai puțin și pică în căpătarea...

Se înțelege, că învățătorul dirigit de becură...

Să dai posibilitatea unui birt, să-și întindă ghearile...

Gândul nostru se îndreaptă tot către școlii județului...

O mărușă a dlui prefect de-a pune la dispoziția...

Sunt sate și comune, cari posedă locuințe de tot felul...

Comitetele școlare ar putea prevedea, pe lângă...

Dând viață acelor cari propovăduiesc în școală...

Ch. Atanasiu, Inv. Răpșig.

INFORMAȚIUNI

Unde va fi piata cu ocazia serbatorii Pastelor

Primăria orașului, în acord cu președintele...

Aprobarea unei restanțe de buget

Primar al orașului, în urma unor rețineri...

Comuna Aradul-Nou și tramvaiul electric

Dr. Ioan Robu primarul orașului Aradul-Nou...

Plățile diferitelor impozite se vor face numai la perceptor

Administratia financiara din localitate ne roagă...

Inființarea altei Comisiuni de apel

Din cauza aglomerării lucrărilor privitoare...

Turneul Teatrului Național la Arad

la zilele de 1 și 2 Mai echipa Teatrului...

Președintele noului Soviet din Moscova

MOSCOVA, 11. — Kamenev a fost ales președintele...

Un înalt demnitar din Ministerul de Interne în localitate

Di Ilio Nicolaescu, directorul general al Serviciului...

Coroanele depuse la înmormântarea preotului R. Nestor

Suntem informați că în afară de autoritățile...

Dela Administrația Financiară

DI inspector financiar Olteanu Atanasiu dela...

Plățile diferitelor impozite se vor face numai la perceptor

Administratia financiara din localitate ne roagă...

Inființarea altei Comisiuni de apel

Din cauza aglomerării lucrărilor privitoare...

Turneul Teatrului Național la Arad

la zilele de 1 și 2 Mai echipa Teatrului...

Președintele noului Soviet din Moscova

MOSCOVA, 11. — Kamenev a fost ales președintele...

Aniversarea evenimentelor de pe „Câmpia Libertății” din 1848

Arad, 13 Aprilie.

„Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român” din Sibiu a trimis următorul apel, adresat intelectualiilor din întreg Ardealul:

Vise și prilejul să ridicăm pe câteva momente suferințele în sferă mai semne și suntem siguri că veți face tot posibilul ca momentele acestea să fie sărbătorești.

În prova, care ne înconjoară pe toți în zilele noastre, e foarte cu cale să se găsească, din când în când, un moment psihologic ca atât masele, cât și individul să se ridice, sufletește și să își pună în trebură prea îndreptățită: „Ce ne unește, nu ce ne desparte? Cum străduim noi spre ceva excelent?”

Iată că se apropie ziua de 15 Maiu, ziua memorabilă, când — în 1848, pe „Câmpia libertății” dela Blaj, a declarat poporul românesc din fosta Ungarie că vrea să se scutur de soarele libertății, să nu mai suferă sclavia, că vrea să colaboreze în concertul popoarelor, ca neam conștient de chemarea sa.

Venim în numele „Asociațiunii” (concluzul din ședința din 2 Aprilie 1925) să vă rugăm să dați atenția cuvenită acestei zile de sărbătoare.

Aranjați în centrul despărțământului un festival, după prânz sau seara, la care să ia parte, pe lângă tineretul școlar și pe lângă intelectualii din localitate, și țărâna și meseriași — ca toate clasele sociale, ca și la

15 Maiu 1848, să se simtă una. — Dați urdin ca și în eșantionul despărțământului dv. să se țină căte o serbare. Atârână dela desfronțirea tramvayurilor ca aceste manifestații să nu fie numai niste serbări făcute la comandă, ci niste prilejuri de întemiere sufletească.

Dacă în 1780 s'au declarat drepturile omului — pentru întâia dată în Franța — ca să se proclame mai apoi în toată Europa — la 1848 și în decursul războiului mondial a încercat omenirea să proclame dreptul unui popor să trăiască de sine-stătător, ca o individualitate, dând cinstea ruvenității celorlalte popoare. Iată una din ideile principale, cardinale, care va fi bine să fie comentată publicului adunat din acest prilej.

Notăm cu bucurie și mulțumire, că „Universitatea liberă”, București, dorind ca și în această zi memorabilă să colaboreze cu „Asociațiunea”, trimite în 36 orașe ale noastre conferențieri speciali. Orașele respective vor fi anunțate dusebit din partea noastră.

Rugându-Vă să puneți toată inima la aranjarea acestei serbări, cerând totodată și binevoitorul concurs al diferitelor autorități: bisericești, civile, militare și tudeoschi al celor școlare, Vă salutăm și Vă rugăm să ne raportați despre program și despre reușita lui.

În numele comitetului central:
Dr. Octavian Russu, Remul Simu,
vice-președinte, secretar.

Economice.

Asigurarea recoltelor sătenilor

Cum se va socoti paguba. Durata asigurării

Centrala obștilor sătești și a cooperativelor agricole a făcut cunoscut consilierilor agricoli și prefeților de județ din veștutul regat și Basarabia că a hotărât ca și anul acesta să pue la rădăpost semănăturile sătenilor de pagube provocate de grindină, prin asigurarea mutuață a semănăturilor. Acest sistem a avut rezultate admirabile în toate țările unde a fost aplicat. El este bazat pe principiul mutualității, adică fondul adunat din primele depuse de asigurași formează un tot general, din care se plătesc apoi pagubele produse de căderea grindinei.

Primele plătitte la asigurarea mutuață, făcută prin Centrala obștilor, e aproape de 10 ori mai mică decât acele date la societățile de asigurare.

Acest sistem de prevedere socială — mutualitatea — e pe cale să se introducă în mai toate ramurile de producție.

Paguba va fi socotita pe baza recoltelor probabile ce ar fi fost dacă nu cădea grindina.

Recolta probabilă suferită de cel ce și-a asigurat recolta va putea fi socotită maximum 1600 kgr. grâu la hectar, 1800 kgr. orz și porumb și 1600 kgr. ovăz. Prețul recoltelor grindinate se va socoti după prețul pieței, au va trece înoă de 8 lei kgr. grâu și 5 lei kgr. orz, ovăz și porumb.

Asigurarea începe, a doua zi la ora 6 dimineața în cazul când prima a fost depusă la centrala obștilor din București, iar dacă prima a fost depusă la Banca populară sau cooperativa din localitate, asigurarea începe a doua zi dimineața la ora 6 din ziua când banca sau cooperativa a expediat banii recomandat la Centrala Obștilor.

Asigurarea încetează în momentul când recolta a fost tăiată. Data maximă variază după regiuni, între 15 August și 25 Septembrie.

Un record în exportul de zahăr în Cehoslovacia

PRAGA, 11. — Ziarele înregistrează că în primul semestru din anul 1925, exportul

zahărului bate toate recordurile, întrucât devernul din vară de 500.000 chintale este superior celui din compania precedentă.

Producțiunea zahărului în țare pe cea din anul trecut cu 4 milioane chintale, deși consumul intern a sporit cu 50.000 chintale.

Dela începutul campaniei producțiunea a ajuns la 14 milioane chintale și consumul intern la 278.000 chintale.

Pentru primul trimestru exporturile s'au urcat la 7.13 milioane chintale. Stocurile disponibile la sfârșitul lui Martie se orcau la 4.94 milioane chintale, iar transformarea sfeclei este de 82 milioane chintale.

Noi locomotive și vagoane pentru C. F. R.

În urma demersurilor făcute în ultimul timp și pe baza angajamentelor anterioare, C. F. R. vor mai primi, în scurt timp, încă un număr de vagoane și câteva locomotive tip „Pacific” din cele ce îi sunt datorice de Germania în contul despăgubirilor.

Cum problema intensificării transporturilor de călători nu era atât în funcțiune de vagoane, cât mai ales de locomotive, tipul ce va fi trimis de Germania va contribui la ameliorarea circulației trenurilor de călători dat fiind că mai toate bunele intențiuni ale mișcării sunt zădărnice de tracțiune din cauza lipsei locomotivelor.

Comercializarea navigației fluviale

La ministerul industriei și comerțului s'a întrunit consiliul superior de control și îndrumare luând în discuție evaluarea aporților și capitalului social al noiei societăți de navigație fluviale „S. R. F.”.

Consiliul a adoptat raportul de evaluare întocmit de d. n. comandor Boerescu, ing. Cerealechi și ing. Apostol Constantin, precum și conținuturile înmulate asupra lui de d. n. prof. dr. I. N. Argelescu și ing. Elie Radu.

La baza acestui raport capitalul noiei societăți a fost evaluat la 300 milioane lei din cari 60 la sută reprezintă aportul statului iar restul de 40 la sută aportul societății S. R. F.

SPORT

Mare eveniment sportiv în Arad

Clubul Athletic Pesta-Gloria-Muncitorii comb.

Arad, 13 Aprilie.

Acest match interesant va avea loc Miercuri la 15 c. după masă pe terenul Glorici.

Rezultatele de Duminică

Arad

S. G. A.—Hrkoah 5:0

Chinezul juniori—Voința Victoria comb. 3:0

Timișoara

Weker (Viena)—C. A. T. 1:1

Oradea-Mare

Hask (Zagreb)—C. A. O. 3:2

Clubul Athletic Pesta (Kac)—Victoria Cluj 2:0

Salonta-Mare

Olimpia—Muncitorii 0:0

Cronica acestor matchuri o dăm în Nrul viitor precum și celelalte rezultate obținute în ziua de 13 Martie c.

K. A. C.—Gloria—Muncitorii Arad

Miercuri după masă la ora 5 pe terenul Glorici.

Dacă la 12—13 c. am fost lipsiți de program serios sportiv, totuși mâine Miercuri vom putea vedea în stărsit acest match stractiv. D.

EXTRAS

din Catalogul editurei „Cartea Românească”

Cărțile se găsesc în toate librăriile din țară. Acolo unde ele nu se află, amatorii le pot comanda direct la „Cartea Românească”, București, Bul. Astoriei No. 3, trimițând costul anticipat, prin mandat postal.

Anghel D.: Poezii. O adevărată operă de pietate literară s'a îndeplinit dându-se la lumina, strănse înaltă mărgăritare poetică ale delicatului scriitor D. Anghel. Suat în acest volum adevărate frumuseți de acela, ce nu pot fi întâlnite decât în opera marilor poeți ai omenirii. Lei 28.—

Alexandri V.: Poezii. Poeziile barocului dela Mircești, scrise dela 1842 până la moartea sa, sunt strănse înaltă în această carte. Ca limba și idei sănătoase poezie lui Alexandri nu dăru de a ne oteli sufletele și de a ne mări dragostea de țară. Lei 30.—

Alexandri V.: Teatru Vol. I. Ce se șia pus tot sufletul pentru întărirea teatrului la noi a fost Alexandri care a scris anume, în acest scop, comedie și scenele comice, din care amintim: Mama Aughe-lușă, Kera Nastasia, Șoldan, etc., atâtea comedioare ce învelesc pe toți și sunt cele mai potrivite pentru Teatrele populare. Celelalte volume vor apare succesiv. Lei 35.—

Alexandrescu Gr.: Versuri și proză. Aceasta este singura carte în care sunt reunite poeziile și proza celui ce a evocat cu atâtea putere frumusețile trecutului nostru. Aci se găsește vestia „Umbră lui Mircea la Cozia”, aci „Răsăritul lui Drăgușan”, „Mormintele”, etc., cum și fabulele poetului; iar, la sfârșit, o fermecătoare peregrinare prin cele mai frumoase Mănăstiri din țară. Ed. nouă. Lei 30.—

Brătescu-Voinești Al. I.: În lumea dreptății. Întâimul volum de adevărate perle literare, eșite din pana mairăstă a marelui nostru, scriitor. Aci dăm peste schițe și nucele sale cele dinăun, adevărate comori de artă și de simțire: În lumea dreptății, Paul, Doua surori Microbul, Sămbata, Magheranu, Pană Trăbucă Sfântul, etc. Lei 15.—

Brătescu-Voinești Al. I.: Intuneric și lumina. Al doilea volum de nucele și schițe, datorice acestui mairăstul al prozei noastre, se bucură de același mare trecere printre cititori. Amintim, pe lângă întâia bucată, următoarele frumuseți: Scrierile lui Mișu Gerescu, Blana lui Isala, Căldurului li șade bine cu drumul, Privighetoarea, Neculăță Mincăra, etc. Lei 15.—

Bagulescu G. Căp.: Zile de energie. Amintiri. Pătrăre puține cărți bune, inspirate până acum de războiul nostru național, trebuie pusă și aceasta a căpitanului Bagulescu care ne face să trăim adeva viața de necazuri și primejdi, alături în transee de eroi s'au jertit pentru țară. Lei 6.50

Coșbuc Gheorghe: Cântec de vitejie. În această carte sunt strănse într'un manunchiu poezie de un vajnic eroism în care „Poetul țărânimel” a cântat isprăvile vitejești ale celorce și-au varsat sângele pentru țară la 1877—78. Lei 20.—

Coșbuc Gheorghe: Fire de tort. Acesta este titlul întâiului șireag de mărgăritare, întâiul manunchiu de poezii al poetului care, dela Eminescu încocoare, a atins cele mai înalte culmi ale desăvârșirii poetice. Lei 35

Coșbuc Gheorghe: Povestea unei caroane de ojel. O operă în proză a marelui poet, înclinată spre slăvirea „Marelui Căpitan” care a purtat steagurile țării în isbândă, împreună cu norodul acesta de țărani, cari pleacă în bătălie chiind și cântând ca la nuntă. Lei 20.—

Coșbuc Gheorghe: Ziarul unui Pierde vară. Un alt șireag de nestemate, de o măiestrie ajunsă la cea din urmă desăvârșire, cu care a dăruit literatura românească nucele poet. Lei 20.—

Coșbuc Gheorghe: Balade și idile. Întâimul volum de poezii cu care marele nostru Coșbuc și-a făcut debutul în literatură, fermecând pe toți prin puterea de simțire și prin perfecțiunea fără de seamă a tuturor veritabilelor nestemate din acest volum. Lei 25.—

Coșbuc Gheorghe: Războiul nostru pentru neastărnare. O altă operă în proză datorită lui Coșbuc și în care marele scriitor istoric pe sert într'un grăun avântat, cele mai mișcătoare episoade din Războiul dela 1877—78. Lei 20.—

Creangă I.: Opere complete. Una din cărțile cele mai prețuite și mai tate de cititori — cartea de povestiri trimisă de Ion Creangă.

Limba neaoș românească, presărâtă nălimine de expresii luate din gura plinului, în care sunt asternute operele vigurose scriitorului grăun curat popular cor poveștilor lui, cum și hazul cu teliute, le face deopotrivă de dragi cititor.

Cazaban Al.: Păcatul Sfinției. Iată încă unul din cele mai atrăgătoare manunchiuri de nucele ale marelui humorist Cazaban în toate stărne cuceritoare putere de observație și notă minucioasă ce pune stăpânire pe de îndată ce prinde să citească vre'o de ori nade, din această carte. Lei 20.—

Caliman N. Dr.: Cum să ne apăsăm sănătatea. Iată o carte menită să ne dea cele mai mari foloase ori cui și ca mână, prin sfaturile bune date anume a ne feri de atâtea molime și boale de aueniniță sănătatea. Lei 10.—

Dulfu P.: Grăun lui Novac. Fă vestirea faptelor vitejești ale unuia din mai dragi eroi ai poporului nostru, lui Novac, cum îl știe tot norodul. Scriitorul povestește cu un avânt din ce în creșcând și într'o limbă curat românească prinsă în hăna unui vers curgător, care tele ispravi vitejești ale lui Novac. Lei 10.—

Dulfu P.: Isprăvile lui Păcăta. operă cu care popularul scriitor a literatură noastră și în care ne prezintă Păcăta, erodul popular al glumelor, ele posed ne fac să rîdem cu lucrării. Această carte a fost premiată de Academia noastră. Lei 10.—

Dulfu P.: Dumnezeu și oamă. căldă tălmăcire a Sfinției Scripturi pe sul tuturor, înfăptuită de marele scriitor popularului scriitor care ne înfăptărează în viață a Măntuitorului nostru, povestiri versuri curgătoare și de o rară mișcătoare de genăun, neceră pe păcătat a lui Christos. Lei 10.—

Tipografia „Aradul”

aranjată cu cele mai moderne mașini de tipar și cele mai moderne litere pentru pregătirea tuturor lucrărilor aparținătoare acestei branșe, precum: reviste literare, anuare școlare, invitări de cununie, botez, petreceri, bilete de vizită, etc. etc.

Tipografia Aradul S. P. A. ARAD, Bul. Reg. Maria 12. (În curte la dreapta)